

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ДЕЛОВНО
ПРАВО НА ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр. 1102-96/3 од 10.5.2022 година донесена на 223. седница на наставно-научниот совет на Правниот факултет, одржана на 10.5.2022 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во наставно-научната област деловно право на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весникот/ците „Слободен печат“ и „Коха“ на 29.4.2022 година и во предвидениот рок се пријави д-р Борка Тушевска Гавриловиќ.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Правен факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р Борка Тушевска Гавриловиќ е родена на 20 декември 1982 година во Гевгелија, Република Северна Македонија. Основно и средно образование завршува во Општина Богданци во училиштето „Петар Мусев“ и Гимназијата „Богданци“ од Богданци. Првиот циклус правни студии кандидатката Тушевска-Гавриловиќ го завршува со дипломирање на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, со просечна оценка 9.69, во 2006 година. На овој факултет кандидатката ги завршува и своите магистерски студии со просечна оценка десет (10) и во 2008 година го одбранува својот магистерски труд на тема „Понудата и нејзината обврзност во меѓународната продажба на стока“.

Веднаш по магистрирањето, кандидатката Тушевска-Гавриловиќ го продолжува своето образование на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, пријавувајќи докторска дисертација на тема „Шпедицијата во домашниот и меѓународниот промет на стоки“. Во ноември 2011 година таа го одбранува докторскиот труд и со тоа се стекнува со звање доктор на правни науки.

Кандидатката д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ ја започнува својата професионална кариера веднаш после дипломирањето, како практикант во Адвокатската канцеларија „Златко Кочовски“ во Скопје. По една година искуство како практикант, таа продолжува да го гради своето професионално искуство во банкарскиот сектор, преку склучување на договор за вработување со „АД Македонска банка“ - Скопје. Во овој сектор таа е ангажирани во правната служба, како дипломиран правник којшто работи на правни работи.

Во 2007 година кандидатката се вработува како помлад-асистент на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Согласно со тогаш важечкиот Закон за високо образование и тогаш важечките акти на Универзитетот, таа го продолжува градењето на својата факултетска кариера со избор во помлад асистент и асистент, а во 2012 година ја почнува својата наставно-научна кариера како доцент во областа на деловното право на правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

По истекувањето на законскиот период за којшто е избрана во звање доцент, кандидатката се стекнува со звање вонреден професор во областа на деловното право на правниот факултет при УГД во Штип.

Д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ има остварено повеќе научни и стручни престои на реномирани научни и стручни образовни институции, од кои посебно се истакнува нејзиниот престој на Универзитет во Единбург со назив - Edinburgh Napier University, Институт за транспорт, а преку стипендија обезбедена од Британски фонд за стипендирање на млади истражувачи.

Кандидатката Тушевска-Гавриловиќ е учесник во повеќе домашни и меѓународни научни и стручни проектни активности од областа на деловното право и пошироко. Во својата академска кариера има учествувало на бројни конференции, работилници, семинари во земјата и во странство. Во периодот од 2019 до 2022 г. е член на Универзитетскиот сенат на УГД. Кандидатката е и раководител на Центарот за доживотно учење при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Член е на повеќе програмски и организациски одбори на домашни и меѓународни конференции. Кандидатката во еден мандат била и продекан за настава на правниот факултет при УГД.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот при избор во звање редовен професор

Кандидатката д-р Борка Тушевска Гавриловиќ на распишаниот Конкурс за избор на 1 извршител во областа на деловното право има доставено следново:

Општи услови:

1. Диплома од завршен Правен факултет „Јустинијан Први“ (Универзитет „Св. Кирил и Методиј“) во Скопје, со стекнато звање „дипломиран правник“ и со просек 9.69. Кандидатката има доставено и диплома од завршени постдипломски студии од областа на која е распишан конкурсот (деловно право), со просек 10.00.

2. Диплома за доктор на науки од Правниот факултет „Јустинијан Први“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, со тема на докторска дисертација „Шпедицијата во домашниот и меѓународниот промет на стоки и услуги“.

3. Во 2017 година кандидатката д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ е избрана за вонреден професор во областа на деловното право на Правниот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

4. Согласно со важечкиот Закон за високо образование по којшто е распишан и овој Конкурс, кандидатката д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ има објавени најмалку шест рецензирани научни труда во референтна научна публикација во последните пет години пред објавување на огласот за избор.

Трудови кои претставуваат научни публикации согласно важечкиот закон за високо образование и се законски услов за избор во звање редовен професор:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Година на публикување
1.	Koevski G., Tushevska Gavrilovikj B., Spasevski D.	The concept of leniency in the Republic of North Macedonia	Competition law (in pandemic times): challenges and reforms, special issue, Faculty of Law, Josip Juraj, Strossmayer, University of Osijek, ECLIC, 5.	2021
2.	Коевски Г., Тушевска Гавриловиќ Б., Спасевски Д.,	Договорот за јавно-приватно партнерство помеѓу императивните правила на законот за концесии и јавно приватно партнерство и начелото на слободата на договарање	Општествените промени во глобалниот свет - Осма Меѓународна научна конференција Штип 2021 година, 8. pp. 187-204. ISSN 978-608-244-837-4.	2021

3.	Коевски Г., Тушевска Гавриловиќ Б., Спасевски Д.	Анализа на можноста за воведување на друштво со ограничена одговорност со едно евро основна главнина врз основа на германскиот модел	Зборник на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, број 10, ISSN 1857-8713.	2020
4.	Tushevska Gavrilovikj B.	Competition law in the Republic of North Macedonia (Twenty (20) years of Competition law in the Republic of North Macedonia)	Pravni vjesnik, 36 (3-4). pp. 43-68. ISSN 1849-0840	2020
5.	Koevski G., Tushevska Gavrilovikj B., Spasevski D.	Twenty years after the first virtual-only annual shareholders' meeting: can the virtual-only meeting be a solution during the time of covid-19?	The Iustinianus Primus Law Review, 11 (2). pp. 1-10.	2020
6.	Aksamovic, D., Tushevska, B.	Reorganization and Financial restructuring of companies -Case Croatia and North Macedonia.	Balkan Social Science Review, 14 (14). pp. 7-31. ISSN 1857- 8772	2019

Трудови кои претставуваат научни публикации согласно со важечкиот Закон за високо образование и кои се бодуваат согласно со Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитет „Гоце Делчев“.

Бр.	Автор	Наслов	Издание	Година
1.	Тушевска Б., Шаклева В.	Системи на контрола во јавните набавки со посебен осврт на претходната (ex-ante) контрола	Општествените промени во глобалниот свет. pp. 460-485. ISSN 978-608-244-353-9	2020
2.	Коевски Г., Тушевска Гавриловиќ., Спасевски Д.,	Формирање на трговско судство како алтернатива за редефинирање на судството во Република Северна Македонија	Зборник од конференција, Правен факултет, УГД, наслов: Општествените промени во глобалниот свет (6). pp. 52-63. ISSN 978-608-244-353-9	2019
3.	Тушевска Б., Спасевски Д.,	Шпедитерските документи низ призмата на македонската судска практика	Меѓународно списание за општествени науки International magazine for social sciences "Vizione" Skopje, 1 (31). Pp. 131-144. ISSN 1409-8962/1857-9221.	2018
4.	Koshevaliska O., Tushevska B., Ivanova E.	Criminological aspects of pink collar crime	Balkan Social Science Review, 11 (11). pp. 51-64. ISSN 1857- 8772	2018

5.	Tushevska B., Koshevaliska O.	Comparative legal aspects of corporate crime	Judicial reforms and anti-corruption practices: challenges, prospects and transfer of experiences, 1. pp. 75-94. ISSN 978-608-248-023-7	2018
6.	Тушевска Б.	Принципот на целосна хармонизација во европското договорно право.	Петта Меѓународна научна конференција/ Fifth international scientific conference "Social change in the global world", 1 (1). pp. 113-135. ISSN 978-608-244-548-9	2018
7.	Koshevaliska O., Tushevska, B.	Building Capacities for Preventing Corruption in Higher Education in Macedonia	Higher Education, corruption and whistleblowers: proceedings of the International conference on corruption in higher education held on September 11, 2018 at South East European University, Skopje, Macedonia, 1 (1). pp. 23-43. ISSN 978-608-65157-4-4	2018
8.	Коевски Г., Тушевска Б., Спасевски Д.	Парадигмата во односите кај органите на надзор и органите на управување кај акционерските друштва.	Европско право (10). pp. 45-52. ISSN 1857- 842X	2017
9.	Тушевска Б.,	Одговорност на стечајниот управник во Република Македонија	Општествените промени во глобалниот свет. pp. 27-47. ISSN 978-608-244-353-9	2017
10.	Tushevska B.,	The concept of leniency in European competition law	Збирка на апстракти од учество на конференција: Bratislava legal Forum	2020

Публикувани книги и поглавја од книги:

Бр.	Автор	Наслов	Издание	година
1.	Тушевска Гавриловиќ Б.,	Европско договорно право	Европска Унија: Право и политики, Издание – Универзитет „Гоце Делчев Штип“, Центар за анализа на право и политики при УГД	2019
2.	Кошевска О., Никодиновска Крстевска А., Тушевска Б.,	Ромите во текот на претходните анализи на Рамковниот договор	Здружение на правата на Ромите	2017

3.	Тушевска Б., Мишева К., Кошевалиска О.	Практичната настава на студентите во Република Македонија - Предизвици и перспективи на студентите од Правните факултети во Република Македонија	Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	2017
----	--	--	-----------------------------------	------

Универзитетски учебници како услов за избор во редовен професор согласно важечкиот Закон за високото образование и П р а в л н и к за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип

Бр.	Автор	Наслов	Издание	година
	Тушевска Гавриловиќ Б.,	Трговско право (учебник)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2021 година
	Тушевска Гавриловиќ Б.,	Договорно право (учебник)	Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип	2020 година

5. Кандидатката д-р Борка Тушевска Гавриловиќ. има доставено потврда за познавање на странски јазик.

6. Кандидатката д-р Борка Тушевска Гавриловиќ, од изборот во доцент до моментот на распишувањето на овој конкурс, е ангажирана на повеќе предмети од областа на деловното право, во рамки на првиот и вториот циклус на студии, има реализирано повеќе научни и стручни предавања и бројни наставни активности кои се однесуваат на едуцирањето и напредокот на студентите преку изведувањето на наставата. Како наставник е ангажирана за предавање на повеќе академски и стручни собири на студенти, каде што со своите наставнички компетенции, во рамки на проектни активности придонела за усовршување на студентите од трите циклуси на правничко образование.

Посебни услови:

Д-р Борка Тушевска Гавриловиќ има учествувано на повеќе научноистражувачки проекти со значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати. За истакнување е придонесот во проектните активности во рамки на проектот Erasmus + project Jean Monnet Module EU Competition Law на покана на проектен тип од Правен факултет во Осиек. Како учесник се јавува и во проектот „Чувар на правата на потрошувачите“ – Зајакнување на капацитите на граѓанските организации и медиумите за мониторинг, промоција и застапување на заштитата на потрошувачите Watchdog of Consumer Justice: Strengthening Capacities of CSOs and Media to Monitor, Promote and Advocate for Consumer Protection in North Macedonia), го спроведува Институтот за стратешки истражувања и едукација – ИСИЕ од Скопје во периодот декември 2019 – декември 2020 година. Учесник на проект: Migration and asylum policies systems (maps) Jean Monnet project University of Naples “L’Orientale” (2018 – 2021).

Од моментот кога кандидатката стекнува наставничко звање доцент, до денес, кандидатката има дадено своевиден придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници, преку вклучување во различни стручни и научни активности, рецензирање на бројни научни и стручни трудови, рецензирање на избори во повисоки звања, извор на соработници.

Кандидатката д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ е автор на 2 универзитетски учебника со наслов „Трговско право“, наменет за студентите од трета година на правни студии при УГД, објавен од страна на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и учебник со наслов „Договорно право“, наменет за студентите од втора година, објавен од страна на

Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Двата учебника се објавени на е-библиотеката на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и се задолжителна литература за подготвување на материјалот предвиден во наставната програма на предметот Трговско право и Договорно право.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Кандидатката д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ во 2012 година е избрана за доцент на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Од нејзиното наставно-научно звање доцент, до објавувањето на овој Конкурс, кандидатката активно учествува во изведувањето на наставата во трите циклуси на образование на Правниот факултет, од кои за истакнување е нејзиниот наставнички ангажман на првиот и вториот циклус на студии. Во 2012 година, со изборот во доцент таа е ангажирана на 5 задолжителни предмети, со фонд на часови (2+2+1), и 6 ЕКТС кредити. Овој распоред на предмети е во рамките на првиот циклус на студии и тоа:

Трговско право (правни студии, 2+2+1)

Договорно право (правни студии, 2+2+1)

Во рамките на модулот деловно право, кандидатката ги предава предметите:

Меѓународно трговско право (2+2+1)

Стечајно право (2+2+1)

Конкурентско право (2+2+1).

Во рамките на првиот циклус на студии, кандидатката учествува во изведувањето на наставата и на две други единици во рамки на УГД, и тоа: Економски факултет и Машински факултет, што претставува додадена вредност во нејзините наставнички компетенции и искуство со студенти од други образовни профили. На Машинскиот и Економскиот факултет, кандидатката е ангажирана по основ на нејзиниот образовен профил, искуство во наставата и компетенции од областа на деловното право. На овие две единици учествува во изведувањето на наставата по предметите: Бизнис право и Трговско право.

Кандидатката д-р Борка Тушевска Гавирловиќ активно учествува во изведувањето на наставата во рамки на вториот циклус студии. За истакнување е нејзиното учество на повеќе студиски програми и тоа со придонес во областа на деловното право, кое во одредени аспекти допира до другите области на вториот циклус на студии. Имено, кандидатката со своите наставнички компетенции и вештини, како и согласно образовниот профил од областа на деловното право, дава свој придонес во образованието, надградбата и усовршувањето на студентите од постдипломските студии по меѓународно право, граѓанско право, казнено право итн. Во сите овие програми, кандидатката се вклучува исклучиво како познавач на областа на деловното право и во одреден, поширок сегмент на граѓанското договорно право. Во оваа насока, кандидатката ги реализира следниве наставни програми во рамки на втор циклус:

Договори во промет на стоки и услуги, задолжителен предмет на програмата за правни студии (2+1+1)

Меѓународно трговско право, задолжителен предмет на програмата за правни студии (2+1+1)

Европско договорно право, задолжителен предмет на програмата за граѓанско право, европско право, деловно право, двогодишни студии;

Стечајно право, избран предмет (2+1+1)

Европско деловно право, избран предмет (2+1+1).

Согласно последните акредитации на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, кандидатката учествува и во наставно-научната програма на трет циклус на студии, со наслов деловно право, меѓународно право, граѓанско право, казнено право каде е ангажирана на повеќе задолжителни и изборни предмети, кои претставуваат додадена вредност на овие програми, а се во доменот на деловното право.

Исто така, кандидатката има искуство со третиот циклус на студии, како предавач програмата со наслов: Политички системи. Согласно последната поднесена акредитација, нејзиниот ангажман на третиот циклус на студии се однесува исклучиво на предмети од областа на деловното право.

**Научна евалуација на научните трудови за целиот период до изборот
Трудови објавени во меѓународни научни списанија:**

1. Tushevska, Borka (2014). The perspective of Rotterdam Rules in International Transport. International magazine for Social Science, *Visione*, 22/2014;
2. Tushevska, Borka (2015). 11(2). The Non - Discrimination Principle through the Concept of Establishment of Companies in European Union. *SEEU Review the Journal of South East European University*, 2015;
3. Коевски Г., Тушевска Б., Спасевски Д., (2013). 2 (2). Општите услови на работење и нечесните договорни одредби кај договорот за осигурување. Европско право, 2013;
4. Коевски Г., Тушевска Б., Спасевски Д., (2014). Предизвици при изработка на општите и посебните услови кај договорите за осигурување. Европско право, 22/2014;
5. Tushevska, Borka. Misheva, Kristina and Kosevaliska, Olga (2015). 24 (7). The personnel capacities and needs of small and medium trade companies seen through the traineeship in Republic of Macedonia. *International Journal of Sciences: Basic and Applied Research*, 2015;
6. Tusevska, Borka and Kosevaliska, Olga and Ivanova, Elena. 2016. European versus Macedonian principles of public procurement contracts., *Visione*, 26/2016;
7. Gavrilovic, N., and Tushevska, B., (2013). Koncept raskida ugovora zbog (materijalnih) nedostataka ispunjenja. *Anali Pravnog fakulteta Univerziteta u Zenici* (6), 2013;
8. Тушевска Б., Кошевалиска О. (2015). Правната заштита на јавните набавки низ призмата на кривичното, граѓанското и управното право, 23 (1). *International magazine for social sciences "Vizione "Skopje*, 2015;
9. Tushevska, B., Misheva, K., and Koshevaliska, O., 5 (8). (2016). Contemporary Trends and Prospects of Practical Training for Students in the private and public sector in the Republic of Macedonia. *European Journal of Business and Social Sciences*, 2016;
10. Misheva, K., Tushevska, B., Koshevaliska, O., 72 (11). (2016). Student Practical Training as part of Law Faculties through the Prism of the private and public sector in Republic of Macedonia. *PONTE International Scientific Researchers Journal*, 2016;
11. Veigel, Charles and Kosevaliska, Olga and Tusevska, Borka and Nikodinovska Krstevska, Ana. 20. (2016). The 'Gazi Baba' Reception Centre for Foreigners in Macedonia: migrants caught at the crossroad between hypocrisy and complying with the rule of law. *Thnne International Journal of Human Rights*, 2016;

Меѓународни научни публикации: научни трудови презентирани на меѓународни научни академски собири:

1. Tushevska, Borka (2014). The Piercing of the corporate veil doctrine: A comparative approach of the piercing of the corporate veil in European Union and Macedonia. In: Општествените промени во глобалниот свет Прва меѓународна научна конференција, 11-13 Sept 2014, Stip, Macedonia;
2. Тушевска Б., Нечесни договорни клаузули и нечесна деловна практика во авионскиот превоз. Општествените промени во глобалниот свет, Трета меѓународна конференција во Штип, 2016;
3. Коевски Г., Тушевска Б., Кошевалиска О., (2016). Осигурување од одговорност на членовите на органите на управување кај АД. Општествени промени во глобалниот свет. I. International scientific conference, 2016;
4. Tushevska, B., and Koshevaliska, O., (2015) The enforcement of the decision of prejudicial question. Человек в глобалном мире, материалы Международной научной конференции (Воронеж, 18–20 мая 2015 година);
5. Tushevska, Borka. (2013) Takeover as an instrument for better corporate governance. In: Organizational, financial, ethical and legal issues of corporate governance, 12 Apr 2013, Dubrovnik, Croatia, 2013;
6. Tushevska, B., and Misheva, K., Consumer protection in financial services and the demands of European consumers. In: Regulatory Implants and Local Legal Regimes in the Mediterranean Region, 20-23 March 2013, Mersin, Turkey, 2013;
7. Тушевска Б., (2015). Правниот режим на одговорноста на државата на знамето во

меѓународното транспортно право. In: Општествените промени во глобалниот свет Правен факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, 2015.

Меѓународни научни публикации: научни трудови во меѓународни годишници:

1. Тушевска Б., 52. (2015). Оправданоста на англосаксонскиот концепт на обврзност на понудата во меѓународната продажба на стока. Годишник на Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје, 2015;

2. Тушевска Б., 4 (4). (2014) Гарантните писма наспрема коносманите во транспортното право и практики. Годишен зборник на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип 2014;

3. Тушевска Б., Договор на обем во меѓународниот превоз на стоки според Ротердамските правила. 4 (5). Годишен зборник на Правен факултет, 2015;

4. Тушевска Б., Мишева К., Кошевалиска О., Практичната настава во Република Македонија согледано преку дисциплината и посветеноста на студентите на Правните факултети. Годишен зборник, Правен факултет, 2016.

Учебни помагала:

1. Тушевска Б., Скрипта по договорно право, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 2016 година;

2. Тушевска Б., Практикум по договорно право, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 2016 година;

3. Тушевска Б., Скрипта по трговско право, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 2017 година;

4. Тушевска Б., Практикум по трговско право, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 2017 година.

Научни трудови кои се објавени во публикации од конференции што не се организирани најмалку петпати во временскиот период на избор во доцент и не се во организација на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, и научни трудови објавени во научни списанија што не се меѓународни во смисла на ЗВО.

1. Tushevska, Borka (2014). 1 (2). Basic capital: Comparative aspects in European Union and Macedonia law. Втора меѓународна научна конференција Зборник на трудови „Влијанието на научно-технолошкиот развој во областа на правото, економијата, културата, образованието и безбедноста во Република Македонија“, 2014;

2. Tushevska, Borka (2013). Transfer of rights incorporated into a bill of lading as a type of commodity security. Balkan Social Science Review, 1 (1); Faculty of Law, University Goce Delchev - Shtip, 2013;

3. Kosevaliska, O., Tushevska, B., (2016). Crimes of Criminal Insolvency in Macedonian Legislation. Balkan Social Science Review, 7; Faculty of Law, University Goce Delchev - Shtip, 2016;

4. Tushevska, Borka (2014). Civil law versus common law concept of Freight forwarders. Balkan Social Science Review; Faculty of Law, University Goce Delchev – Shtip, 2014;

5. Gavrilovic, Nenad and Tusevska, Borka (December, 2012) Liability for material defects. Forum for civil law, Centar for South East European law School (SEELS, December 2012);

6. Gavrilovic, Nenad and Zdraveva, Neda and Tusevska, Borka. Remedies for non performance in sales contracts - damage and interest. Civil law forum, Centar for South East European law School (SEELS, December 2012); Број 191, јуни 2017;

7. Тушевска Б., (2015). Прекуграничното спојување на трговските друштва. In: Охридска правна школа: Новите предизвици во уредувањето на правните односи во духот на европските вредности, Охрид, Република Македонија, 2015;

8. Koshevaliska, O., Tushevska, B., and Nikodinovska Krstevska, Ana. (2015) Migration crisis: Macedonia on crossroads. In: International Conference on Migrations at sea: international law perspectives and regional approaches, 06 Oct 2015, Ohrid, Macedonia, 2015;

9. Tushevska, Borka (2014). 1 (2). Advantages and disadvantages of Seadocs and Bolero systems in electronic transfer bill of lading. Втора меѓународна научна конференција

Зборник на трудови „Влијанието на научно-технолошкиот развој во областа на правото, економијата, културата, образованието и безбедноста во Република Македонија“, 2014;

10. Tushevska Borka., The liability of Freight forwarder according to Macedonian and International Law, Iustinianus Primus Law Review, 4 (10). 2014.

Трудови во стручни (научно-популарни) списанија:

1. Тушевска Б., (2013). (249). Правната судбина на долготрајните облигации после отворањето на стечајната постапка. Стручно списание, Правник, 2013;

2. Тушевска Б., (2014). (252). Специфики на правните односи кај институтот асигнација. Стручно списание Правник, 2014;

3. Тушевска Б., (2014). (262). За потребата од ревидирање на Инкотермс правилата. Стручно списание: Правник, 2014;

4. Тушевска Б., (2013). (254). Примена на меничните правила врз товарните листови. Стручно списание Правник, 2013;

5. Тушевска Б., Спецификите на банкарската гаранција како инструмент за обезбедување на побарување, Правоматика, (2)., Скопје, 2017 година;

Кратка научната евалуација на научните трудови и активности од изборот во вонреден професор, кои не се бодувани во претходен избор

1. Koevski G., Tushevska Gavrilovikj B., Spasevski D. *The concept of leniency in the Republic of North Macedonia, Competition law (in pandemic times): challenges and reforms, special issue*, Faculty of Law, Josip Juraj, Strossmayer, University of Osijek, ECLIC, 5.2021 година;

2. Коевски г., Тушевска Гавриловиќ Б., Спасевски Д. *Договорот за јавно-приватно партнерство помеѓу императивните правила на законот за концесии и јавно приватно партнерство и начелото на слободата на договарање*, Општествените промени во глобалниот свет - Осма Меѓународна научна конференција Штип 2021 година, 8. pp. 187-204. ISSN 978-608-244-837-4, 2021 година;

Горан Коевски, Тушевска Борка, Спасевски Дарко., (2021) *Анализа на можноста за воведување на Друштво со ограничена одговорност со едно евро основна главнина според Германскиот модел*. Годишен зборник на Правен факултет, 10 (10). pp. 85-91. ISSN 1857-7229, 2021 година;

Tushevska Gavrilovikj B., *Competition Law in the Republic of North Macedonia*. Pravni vjesnik, 36 (3-4). pp. 43-68. ISSN 1849-0840, 2020 година;

Koevski, Goran and Tusevska, Borka and Spasevski, Darko (2020) *Twenty years after the first virtual-only annual shareholders' meeting: can the virtual-only meeting be a solution during the time of covid-19?* The Iustinianus Primus Law Review, 11 (2). pp. 1-10, 2020 година;

Тушевска Гавриловиќ Борка, Шаклева Виолета, *Системи на контрола во јавните набавки со посебен осврт на претходната (ex-ante) контрола*. Општествените промени во глобалниот свет. pp. 460-485. ISSN 978-608-244-353-9, 2020 година;

Aksamovic, Dubravka and Tusevska, Borka (2019). *Reorganization and Financial restructuring of companies -Case Croatia and North Macedonia*. Balkan Social Science Review, 14 (14). pp. 7-31. ISSN 1857- 8772, 2019 година;

Tushevska, Borka (2020). *The concept of Leniency in European competition law*. In: Bratislava Legal Forum 2020, Bratislava, Slovakia, 2020 година;

Горан Коевски, Тушевска Борка, Спасевски Дарко. (2019) *Формирање на трговско судство како алтернатива за редефинирање на судството во Република Северна Македонија*. Општествените промени во глобалниот свет (6). pp. 52-63. ISSN 978-608-244-353-9, 2019 година;

Тушевска Гавриловиќ Б., Спасевски Д. *Шпедитерските документи низ призмата на македонската судска практика*. International magazine for social sciences "Vizione" Skopje, 1 (31). pp. 131-144. ISSN 1409-8962/ 1857-9221, 2018 година;

Kosevaliska, Olga and Tusevska, Borka and Ivanova, Elena (2018) *Criminological aspects of pink collar crime*. Balkan Social Science Review, 11 (11). pp. 51-64. ISSN 1857- 8772, 2018 година;

Tushevska B., Koshevaliska O. Comparative legal aspects of corporate crime, Judicial

reforms and anti -corruption practices : challenges, prospects and transfer of experiences, 1. pp. 75-94. ISSN 978-608-248-023-7, 2018 година;

3. Tusevska, Borcka (2018) Принципот на целосна хармонизација во европското договорно право. *Fifth international scientific conference "Social change in the global world"*, 1 (1). pp. 113-135. ISSN 978-608-244-548-9, 2018 година;
4. Koshevaliska, Olga and Tushevska, Borcka (2018) *Building Capacities for Preventing Corruption in Higher Education in Macedonia*. Higher Education, corruption and whistleblowers: proceedings of the International conference on corruption in higher education held on September 11, 2018 at South East European University, Skopje, Macedonia, 1 (1). pp. 23-43. ISSN 978-608-65157-4-4, 2018 година;
5. Горан Коевски, Борка Тушевска, Дарко Спасевски, *Парадигмата во односите помеѓу органите на надзор и органите на управување кај акционерските друштва*. Европско право (10). pp. 45-52. ISSN 1857- 842X, 2017 година;
6. Тушевска Гавриловиќ Б., *Одговорноста на стечајниот управник во Република Македонија*, Општествените промени во глобалниот свет. pp. 27-47. ISSN 978-608-244-353-9, 2017 година;
7. Поглавје од книга, *Европско договорно право, Европска унија, право и политики*, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Центар за анализа на право и политики при УГД 2019 година;
8. Книга – Кошевалиска О., Николиновска Крстевска А., Тушевска Гавриловиќ Б., Ромите во текот на претходните анализи на рамковниот договор, Здружение на правата на Ромите, 2017 година;
9. Тушевска Б., Мишева К., Кошевалиска О., Практичната настава на студентите во Република Македонија - Предизвици и перспективи на студентите од Правните факултети во Република Македонија, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2017 година;
10. Тушевска Гавриловиќ Борка, Трговско право , **Универзитетски учебник**, 2021 година;
11. Тушевска Гавриловиќ Борка, **Договорно право**, Универзитетски учебник, 2020 година.
12. **Предавања: Тушевска Гавриловиќ Б.**, Comparison of the Civil law regulation and practices between North Macedonia, Poland and Lithuania (challenges and solutions). The challenges of the Competition law in North Macedonia, 2021.

Koevski G., Tushevska Gavrilovikj B., Spasevski D. The concept of leniency in the Republic of North Macedonia, Competition law (in pandemic times): challenges and reforms, special issue, Faculty of Law, Josip Juraj, Strossmayer, University of Osijek, ECLIC, 5.2021 година;

Кратка научна евалуација:

Концептот на „попустливост“ во правото на конкуренција, или попознат како „програма за попустливост“, се покажа како исклучително важен инструмент во борбата против нелојалната конкуренција. Во Република Северна Македонија овој концепт на сузбивање или намалување на нелојалната конкуренција, повеќе или помалку, постои исклучиво како законска концепција. Во денешно време, кога ЕУ дискутира за влијанието на глобалната криза и пандемијата на коронавирус врз нивото на искористеност на „програмата за попустливост“, овој концепт сè уште е непознат или не е добро познат концепт за деловниот сектор во РНМ.

Главниот фокус на овој напис е „програма за попустливост“ во РНМ. Клучните прашања кои се предмет на дискусија се: дали и колку овој инструмент е предвиден во македонското право за конкуренција? Дали е предвидено само како законска категорија или има и практични импликации? Иако ова истражување се однесува на РСМ, во трудот јасно е образложена потребата од темелно проучување на „попустливост“ и истражување на европската концепција за „попустливост“. Хипотетичка рамка на истражувањето се базира на претпоставката дека применливоста на „програмата за попустливост“ во РНМ

е на најниско ниво. Понатаму, дека претпријатијата не се заинтересирани за примена на „попустливост“. Во трудот се докажува дека ваквата состојба делумно се должи на недостатокот на информации, сложеноста на постапката за аплицирање, како и други фактори кои се поврзани не само со ставот на извршната власт на претпријатијата, туку повеќе со општите економски околности, економскиот развој, пазарот, големината на стоките и услугите итн. Користејќи го аналитичко-дескриптивниот метод, компаративниот метод и методот на анализа и синтеза, во трудот се елаборира состојбата во РНМ во врска со ова прашање и се изнесени ставовите на авторите во поглед на „попустливоста програма“, и што треба да се направи за да се зголеми употребата на оваа програма во македонскиот бизнис сектор.

Коевски Г., Тушевска Гавриловиќ Б., Спасевски Д. Договорот за јавно-приватно партнерство помеѓу императивните правила на законот за концесии и јавно приватно партнерство и начелото на слободата на договарање, Општествените промени во глобалниот свет - Осма Меѓународна научна конференција Штип 2021 година, 8. pp. 187-204. ISSN 978-608-244-837-4, 2021 година;

Кратка научна евалуација:

Целта на овој труд е да се види степенот и обемот на применливоста на општиот правен режим на облигационото право врза договорите кои имаат специфична правната природа, односно концесиите, особено договорите за јавно приватно партнерство. Авторите во трудот се фокусираат на Законот за концесии и јавно приватно партнерство се содржани одредби со кои се уредуваат односите помеѓу јавниот партнер и приватниот партнер. Во основа се работи за императивни одредби, оттука, предмет на дискусија е и ограничената примена на начелото на автономија на волја на договорните страни. Истовремено, Законот за концесии и јавно приватно партнерство предвидува и комплементарна примена на Законот за облигационите одредби како *lex generalis* пропис. Конечно, целта на овој труд, е да направи анализа на степенот на слобода на договарање кај договорите за јавно-приватно партнерство. Анализата во овој труд е поставена за да биде од корист во процесот на преговарање и подготвување на конкретни договори за јавно-приватно партнерство, со што ќе им се овозможат соодветни насоки за постапување на договорите страни.

Горан Коевски, Тушевска Борка, Спасевски Дарко., (2021) Анализа на можноста за воведување на Друштво со ограничена одговорност со едно евро основна главнина според Германскиот модел. Годишен зборник на Правен факултет, 10 (10). pp. 85-91. ISSN 1857-7229, 2021 година;

Кратка научна евалуација:

Во овој труд, предмет на анализа се новопредложените измени на Законот за трговските друштва во поглед на воведувањето на можноста за основање на друштво со ограничена одговорност со основна главнина од едно евро. Притоа, авторите се осврнуваат на германското решение, каде во 2008 година се воведува исто така можноста за основање на друштво со ограничена одговорност со минимална основна главнина од едно евро. Ваквото решение подоцна се презема и во Хрватска.

Во трудот се анализираат и компарираат европските и светски решенија во поглед на оваа прашање од статусно правна природа. Авторите укажуваат на фактот дека сите овие трендови се мотивирани од британското решение за основање на друштво со основна главнина од една фунта. На крај, во трудот се поентира со предностите и слабостите на овие решенија во смисла на практичните резултати и однесувањето на трговците во прометот на стоки и услуги.

Tushevska Gavrilovikj B., Competition Law in the Republic of North Macedonia. Pravni vjesnik, 36 (3-4). pp. 43-68. ISSN 1849-0840, 2020 година

Кратка научна евалуација:

Во овој труд се анализира правниот режим на конкурентското право во Република Северна Македонија. Фокусот во овој труд е на правните решенија коишто забрануваат

договори меѓу конкурентите за одредување на цените, поделба на пазарите или на други начини избегнување или поткопување на пазарната конкуренција, инаку познати како закони за конкуренција. Ги истражува условите и предизвиците во имплементацијата на македонските закони за конкуренција, како и улогата на државните (регулаторни) органи, степенот до кој законите за конкуренција се усогласени со законите за конкуренција на Европската унија и конечно, степенот до кој законите за конкуренција се ефективни и корисни за македонската економија.

Правилно имплементирани закони за заштита на конкуренција претставува исклучително битно прашање, истакнува авторот во трудот. Донесувањето соодветни законски и подзаконски акти за заштита на конкуренција е фундаментално за да се постигнат придобивките од пазарната економија. Ова опфаќа економски раст, иновации, пониски цени и повисок квалитет на стоки и услуги. Дополнително важно е донесувањето на законите за конкуренција од осамостојувањето на Република Македонија.

Ова се должи на македонските обврски за исполнување на условите за влез во ЕУ. Дополнително, донесувањето на Законот за конкуренција и подзаконските акти за конкуренција во РСМ позитивно влијае на работата на органите за заштита на конкуренцијата. Преку анализа на компаративните решенија, и низ генезата на настанувањето на законските прописи, авторот истакнува дека овој натпреварувачки правен режим претставува основа за намалување на злоупотребата на државните органи и нивното некомпетентно однесување. На крајот, написот содржи заклучоци, мислења и предлози од спроведеното истражување, кои се надеваме дека ќе бидат од корист за релевантната публика. За анализа на темата за овој напис авторот се користел со аналитичко-дескриптивниот метод, компаративниот метод, методот на анализа и синтеза и методот на индукција и дедукција.

Koevski, Goran and Tusevska, Borka and Spasevski, Darko (2020) Twenty years after the first virtual-only annual shareholders' meeting: can the virtual-only meeting be a solution during the time of covid-19? The Iustinianus Primus Law Review, 11 (2). pp. 1-10, 2020 година;

Кратка научна евалуација

Во трудот, авторите даваат преглед на развојот на концептот само за виртуелно годишно собрание на акционери. Притоа, авторите ги анализираат спецификите што се одредување на патеката за развој на овој метод на организирање состаноци на акционери. Авторите на трудот, особено се фокусираат на искуствата кои произлегуваат од апликацијата на овој модел во 2020 година. Последново особено под влијание на глобалната пандемија на СОВИД-19. Поинаку, оваа мошне често се користеше како модел на организирање на собири на акционери. Авторите истакнуваат како овие надворешни околности предизвикале имплементација на овој концепт во законската регулатива која ги регулира собирите на акционери само за виртуелно. Во таа насока истакнува на кој начин и под кои услови неколку земји го изменија своето законодавство во овој поглед.

Тушевска Гавриловиќ Борка, Шаклева Виолета, Системи на контрола во јавните набавки со посебен осврт на претходната (ex-ante) контрола. Општествените промени во глобалниот свет. pp. 460-485. ISSN 978-608-244-353-9, 2020 година;

Кратка научна евалуација

Авторите во трудот ја анализираат застапеноста на корупцијата во јавните набавки коишто претставуваат еден од најкритичните сектори во економијата. Ваквата констатација може да се генерализира за речиси сите правно-економски системи. Ова од причина што не постои правен систем во којшто нема корупцијата во сферата на јавните набавки. Кога станува збор за оваа прашање, фокусот на авторите се става на ефикасноста на системите за редуцирање на просторот за злоупотреба во доделувањето на договорите за јавни набавки, односно намалување на корупцијата.

Компаративно, речиси не постои правен систем што преку имплементација на различни системи на контрола не се обидуваа ја намали

корупцијата. Токму споменатите системи на контрола се предмет на анализа во овој труд. Со доминантна употреба на аналитичко-дескриптивниот метод, како и компаративниот метод, авторите се обиделе да направат анализа на ова проблематика, ставајќи го акцентот на „претходната контрола“ или позната како “ex-ante” контрола.

Анализирајќи релевантна легислатива, практика и теорија, авторите констатираат дека овој концепт на контрола различно се поима, интерпретира и практикува во правни системи, кои фундаментално тргнале од идентична концептуална постанова во имплементацијата на овој модел на контрола. Ни се чини тоа може да биде генератор за различни проблеми во практиката.

Оттука, главната цел на овој труд е помеѓу другото, да се определи поимот на „ex-ante“ контролата, разграничувајќи го во теоретска смисла со другите типови на контрола, и што е најбитно, укажувајќи на предностите и слабостите од погрешното уредување и практикување на истиот. Предмет на анализа се повеќе правни системи, со фокус на РСМ.

Aksamovic, Dubravka and Tusevska, Borka (2019). Reorganization and Financial restructuring of companies -Case Croatia and North Macedonia. Balkan Social Science Review, 14 (14). pp. 7-31. ISSN 1857- 8772, 2019 година;

Кратка научна евалуација:

Предмет на анализа во овој труд претставува реорганизацијата на компаниите, како светски прифатен концепт за избегнување ликвидација, се доживува како многу сложено прашање, како во академската средина, така и во кругот на практичари и владини тела.

Комплексноста на ова прашање првенствено произлегува од неговото мултидисциплинарно и мултифункционално влијание, во поширок општествен контекст. Во денешно време, реорганизацијата се смета за најсоодветен модел за зголемување на прекуграничните инвестиции, за намалување на процентот на невработени лица и за намалување на ризикот од заеми во банкарскиот сектор.

За таа цел, авторите се зафатиле со едно многу сериозно прашање, анализирајќи го во контакт на состојбата во последните десет години, а под влијание на бројни и разновидни промени на полето на несолвентното право, особено во ЕУ. Најголем дел од овие измени се однесуваат на промовирање на концептот за превентивно финансиско реструктурирање, како нов концепт за избегнување на несолвентност.

Република Хрватска и Република Северна Македонија се во центарот на вниманието на авторите. Овие земји не се исклучок во однос на овој тренд. Под влијание на политиката за несолвентност на ЕУ, земји во регионот, вклучително и РНМ направија одредени измени во нивните закони. Во овој напис, главното истражување е концептот на „реорганизација“ како воспоставен модел на избегнување ликвидација на должниците и „финансиско реструктурирање на долговите“. Фокусот ќе биде ставен на хрватското и македонското право и практика.

Tushevska, Borka (2020). The concept of Leniency in European competition law. In: Bratislava Legal Forum 2020, Bratislava, Slovakia, 2020 година;

Кратка научна евалуација:

Главна тема на ова истражување е концептот на „попустливост“ во конкурентското право, со фокус на европското законодавство. Во фокусот на истражувањето се предностите и недостатоците на „попустливост“ во процесот на борба против нелојална конкуренција, т.е. откривање на картели. „Попустливоста“ во ЕУ е плод на посебната политика на ЕУ и нејзиното спроведување е резултат на

посебна стратегија на ЕУ во борбата против фиксирање на куповните или продажна цена, услови за тргување, ограничување на производството или воспоставување продажни квоти, споделување на пазарите, да се договорат за учество на тендери, да го ограничат увозот или извозот и/или антиконкурентното однесување кон другите претпријатија - конкуренти на учесниците во картелот.

Доминантни методи на истражување ќе бидат аналитичко-дескриптивниот метод, компаративен метод и методи на дедукција и индукција. Историскиот метод, методот на синтеза, апстракција и генерализација ќе се користи во некои од анализи на поединечните

аспекти на оваа проблематика. Користење на аналитичко-дескриптивниот и компаративен метод, ќе се анализираат компаративни решенија за да се утврди генеза и развој на концептот на „попустливост“, политиката на „попустливост“, т.е. програма за „попустливост“ во ЕУ.

Ова е последица на фактот дека во основа сите меѓународните решенија се еден вид компромис меѓу земјите-членки, во однос одредени прашања. Главната цел на оваа анкета е да се утврдат придобивките од имплементација на концептот „попустливост“, анализа на релевантни теоретски податоци, студија на случај материјали, судски и арбитражни одлуки, а најсуштинските, одлуките на Европската комисија, како орган со јурисдикција за процесите на борба со нелојална конкуренција. Целото истражување е засновано на теоретска анализа, поддржано по практични случаи за сите аспекти на истражувањето. Ова истражување место посебно акцент на спроведувањето на „попустливоста“ во Република Северна Македонија, како држава со мала економија, и посебни пазарни карактеристики и пазарна структура. Во овој дел посебно внимание се посветува на прашањето какви се ефектите на имплементацијата на овој концепт во македонското конкурентско право. Резултатите од истражувањата се споредуваат со компаративни решенија во одделни земји-членки и земји кои не се членки, но со слична пазарна структура и карактеристики на македонска економија.

Горан Коевски, Тушевска Борка, Спасевски Дарко. (2019) Формирање на трговско судство како алтернатива за редефинирање на судството во Република Северна Македонија. Општествените промени во глобалниот свет (6). pp. 52-63. ISSN 978-608-244-353-9, 2019 година;

Кратка научна евалуација

Во овој труд авторите ги анализираат главните трендови, меѓународни искуства и предностите од воведувањето на специјализирани трговски судови во Република Северна Македонија. Споредбената анализа ги зема предвид предностите и слабостите од воведувањето на трговските судови. Истражувањето ги анализира искуствата на земјите од англосаксонското право (САД и Велика Британија) и на земјите од континенталното право (Германија, Франција, Италија, Швајцарија и Холандија) како и на земјите од соседството. Дополнително, авторите прават и анализа на искуствата од работењето на стопанските судови во нашата држава, пред истите да бидат укинати. Како основа на истражувањето во трудот се земаат извештаите на релевантните меѓународни институции за состојбите во судството во Северна Македонија, а пред сè извештаите за напредокот на Европската Унија.

Тушевска Гавриловиќ Б., Спасевски Д. Шпедитерските документи низ призмата на македонската судска практика. International magazine for social sciences “Vizione“ Skorje, 1 (31). pp. 131-144. ISSN 1409-8962/ 1857-9221, 2018 година;

Кратка научна евалуација

Предмет на истражување во овој труд претставуваат шпедитерските документи од теоретски и практичен аспект. Огромната и динамична трговија на стоки и услуги придонесе за зголемување на дилемите за правната природа на шпедитер и транспортниот документ, нивните карактеристики и обврските што ги наметнуваат. Имајќи го предвид ова, фокусот во овој труд е ставен на теоретската разработка на секој од документите за шпедитер. Методите кои доминираат во овој напис се описно-аналитички метод и компаративен метод. Главната цел во ова истражување е да се отстранат или намалат некои дилеми за документите на шпедитерот и да се утврдат постојните и идните (потенцијални) дилеми кои се однесуваат на ова прашање.

Kosevaliska, Olga and Tusevska, Borcka and Ivanova, Elena (2018) Criminological aspects of pink collar crime. Balkan Social Science Review, 11 (11). pp. 51-64. ISSN 1857-8772, 2018 година;

Кратка научна евалуација

Во криминолошките студии на жената како сторител на криминални дејствија, од клучно значење е да се спомене нејзината постепена ескалација на застапеноста во вкупно евидентираниот криминал, глобално гледано. Истакнувајќи ја важноста од развивање доза на „феминистички“ пристап во криминологијата, што не би било повеќе туку посебно проучување на жената како сторител, појдовна точка за анализа во овој труд се видовите на злосторствата што таа ги прави, применувајќи ги родово сензибилизиран знак во процесот. Авторите во трудот укажуваат дека не е можно целосно да се презентира моменталната состојба на учеството на жената во севкупниот криминал, без да го споменеме бизнис-жената и криминалните дејствија што таа може да ги направи додека работи.

Авторите образложуваат еден критички пристап, истакнувајќи дека пристапот на жените до моќни организациски структури расте, иако сè уште е ограничен, што е во согласност со теоријата на можности. Терминот криминал со „розова јака“ се појавува како пандан на криминалот „бел јака“ и го вршат жени чии канцелариски работни места може да се окарактеризираат како ниско до средно ниво. Женската инволвираност во криминалот на белата јака постои, но, како што заклучуваат авторите, значително поретко од онаа на мажот и се врши од значително пониски позиции. Оттука и насловот на трудот.

Tushevska B., Koshevaliska O. Comparative legal aspects of corporate crime, Judicial reforms and anti-corruption practices : challenges, prospects and transfer of experiences, 1. pp. 75-94. ISSN 978-608-248-023-7, 2018 година;

Кратка научна евалуација

Целта на овој труд е теоретски и практично да го проучи концептот на „корпоративен криминал“ во контекст на компаративни законски решенија, теоретски концепти и практични импликации. За таа цел, авторите се користат со методот на анализа, со фокус на методот на компаративна правна анализа, која во основа треба да ни овозможи да анализираме компаративно правна решенија кои го регулираат ова прашање и нивните практични импликации.

Постојат бројни теоретски и практични истражувачки трудови на оваа тема кои вклучуваат економска, правна, социолошка, криминолошка димензија. Сепак, спецификите на ова истражувањето може да се види низ меѓусебната анализа на корпоративните и криминалните аспекти на ова издавање и ставање во служба на систематско проучување на најсовремените и најфреквентните модели на „корпоративен криминал“, а во исто време ќе се потрудиме да го илустрираме потенцијални закани за извршување на корпоративен криминал во процесот на корпоративното управување и конечно ќе се потрудиме да набљудуваме дали може видот и должината на потенцијалната казна да ги потисне или намали овие злосторства.

Главниот научен поттик на авторите на трудот е подемот на „корпоративните криминал“, особено преку проширувањето во создавањето транснационални компании, дневниот преземања и спојувања на компании (банки, осигурителни компании), зделки помеѓу заинтересирани забави, пријателски и непријателски трансфери на капитал, злоупотреба на процедури за јавност набавки, доделување јавни договори итн. Покрај ова, предизвикот да се проучи ова прашање произлегува од сложеноста во лоцирањето на деликти на корпоративното управување, нивната дистинкција како прекршочно однесување заедно со корпоративните кривични дела, утврдувањето на одговорност за реституција во случај на кривично дело и конечно утврдување на суштината на овие видови на кривични дела.

Tusevska, Borika (2018) Принципот на целосна хармонизација во европското договорно право. *Fifth international scientific conference “Social change in the global world”*, 1 (1). pp. 113-135. ISSN 978-608-244-548-9, 2018 година;

Кратка научна евалуација

Предмет на проучување во овој труд претставува принципот на „целосна хармонизација“ (full harmonization) во европското договорно право. Главната идеја на оваа истражување, е да се анализираат предностите и слабостите од имплементацијата на

принципот на „целосна хармонизација“, versus принципот на „минимална хармонизација“, и истите да се доведат во врска со функционирањето на заедничкиот европски пазар, степенот на ефикасност на заштита на предвидените права, конкурентноста помеѓу трговците, и влијанието врз обемот и динамиката на прекуграничните трансакции.

Преку проучување на оваа прашање, главната идеја на авторот е да се согледа ивлијанието на овој принцип врз националните законодавства на земјите-членки, влијанието врз интерпретацијата на европското право од страна на националните судови, и конечно, да се согледа неговиот вистински капацитет во создавањето на хармонизирано европско договорно право.

Структурата на трудот е конципирана согласно предметот, целта и очекуваните резултати од истражувањето. Фокусот е на директивите во областа на европското потрошувачко право, како сфера во која доминира хармонизацијата. Во интерес на сеопфатна анализа на поставениот предмет на истражувањето, во трудот се анализираат референти пресуди на Судот на Правдата на Европската Унија.

Koshevaliska, Olga and Tushevskа, Borka (2018) *Building Capacities for Preventing Corruption in Higher Education in Macedonia. Higher Education, corruption and whistleblowers: proceedings of the International conference on corruption in higher education held on September 11, 2018 at South East European University, Skopje, Macedonia, 1 (1). pp. 23-43. ISSN 978-608-65157-4-4, 2018 година;*

Кратка научна евалуација:

Целта на овој труд е да даде краток вовед за корупцијата воопшто и за корупцијата во високото образование во Македонија. Авторите во трудот, успеваат на јасен начин да ја дефинираат феноменологија и етиологија во високото образование за да се утврди до каде сме и да можеме да дојдеме до релевантни заклучоци и да дадеме препораки за успешна борба против корупцијата во високото образование. За да бидеме сеопфатни ќе ги елаборираме релевантните закони за борба и спречување на корупцијата во високото образование и ќе се обидеме да го процениме потенцијалот на нашето законодавство за успешна борба против корупцијата во високото образование. Конечно, авторите семтаат дека имаме солидна легислатива, но нашата недела е нивната имплементација и реалната можност за спроведување на одредбите од соодветните закони. Мораме да работиме на градење капацитети особено во оние области каде често има корупција.

Горан Коевски, Борка Тушевска, Дарко Спасевски, Парадигмата во односите помеѓу органите на надзор и органите на управување кај акционерските друштва. Европско право (10). pp. 45-52. ISSN 1857- 842X, 2017 година;

Кратка научна евалуација:

Предмет на анализа во овој труд претставуваат односите помеѓу органите на надзор и управните органи кај капиталните друштва, поточно кај АД. На база на спроведеното истражување физиономијата на органите на акционерските друштва потребно е да биде структурирана на начин којшто ќе овозможи механизми за надзор и контрола помеѓу собранието на друштвото и органите на надзор и на управување. Во истражувањето на ова прашање од корпоративна правна природа авторите утврдуваат дека кај акционерските друштва е присутен предизвикот како да се спречи евентуалната отуѓеност на органот на управување наспроти другите интересовни групи (акционерите, друштвото во целина, органот на надзор). Конечно, авторите утврдуваат дека потребно е механизмите на надзор и контрола, врз делегираните овластувања, да бидат строго определени, со цел да се заштитат интересите на друштвото.

Тушевска Гавриловиќ Б., Одговорноста на стечајниот управник во Република Македонија, Општествените промени во глобалниот свет. pp. 27-47. ISSN 978-608-244-353-9, 2017 година;

Кратка научна евалуација:

Предмет на проучување во овој труд претставува концептот на граѓанско правната одговорност на стечајните управници во Република Македонија. Проблематиката предвидена како предмет на истражувањето, се проучува преку анализа на применливото материјално граѓанско право, а во одредени сегменти, за потребите на истражувањето, тематиката се анализира и низ призмата на применливото граѓанско процесно право. За авторот на трудот, предизвикот да се истражува оваа материја произлегува од бројните практични проблеми и дилеми, што го доведуваат во прашање ефикасното и законито спроведување на стечајните постапки во Република Македонија. Во насока на ова, при спроведувањето на стечајните постапки се наметнуваат прашањата за видот и обемот на одговорност на стечајниот управник, правните стандарди за утврдувањето на одговорноста на стечајниот управник, концептот на надомест на штета на стечајните доверители и доверителите на стечајната маса, правниот режим на застареност на побарувањето по основ на штета причинета од стечајниот управник итн.

При проучувањето на оваа материја, авторот ги зема предвид и решенијата предвидени во „кодексот на етиката за стечајните управници, и „професионалните стандарди за стечајна постапка.“ На овој начин, со помош на компаративно-анализа на законските решенија и теоретски концепти, анализа на воспоставените професионални стандарди и решенијата предвидени во етичкиот кодекс, ќе се обидеме да ги елаборираме предностите и слабостите во постојните решенија и практики, како и да укажеме на можните интервенции на ова поле, со цел отстранување на одредени недоследности и подобрување на состојбата на ова поле.

Поглавје од книга, *Европско договорно право, Европска Унија, право и политики*, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Центар за анализа на право и политики при УГД 2019 година;

Кратка научна евалуација

Во овој труд како посебно поглавје од книгата со наслов Европска унија, право и политики се анализира европскиот правен режим во делот на договорното право. Поточно, авторот успеал преку една темелна и посеопфатна анализа да го опфати прашањето „има ли европско договорно право“, што опфаќа, каква е оправданоста на истото и кои се предностите и слабостите во градењето и надградувањето на една посебна гранка во делот на договорите. Авторот на почеток истакнува дека најголема унифицираност и хармонизираност, оттука и реално постоење на европско договорно право има во делот на потрошувачкото, каде што се донесени најголем број на регулативи и директиви. Оваа поглавје претставува темелна анализа, вклучува бројни и хетерогени анализи, и конечно, во голема мерка, како систематизиран материјал на оваа проблематика, придонесува кон разјаснување на одредени прашања од оваа проблематика.

Книга – Кошевалиска О., Никодиновска Крстевска А., Тушевска Гавриловиќ Б., Ромите во текот на претходните анализи на рамковниот договор, Здружение на правата на Ромите, 2017 година;

Кратка научна евалуација

Оваа коавторска книга претставува своевидно претставување на податоците од претходно спроведени проектни активности во рамки на проект со наслов: Мрежа на ромски граѓански организации, под раководство на Здружението на правата на Ромите - Штип. Користејќи веќе објавени податоци и податоци од спроведените проектни активности, авторите успеале во целта што ја поставиле, а тоа е да ја претставуваат состојбата на Ромите во последните децении, укажувајќи на перспективите за нивно подобро инкорпорирање во секојдневните општествено економски збиднувања.

Тушевска Б., Мишева К., Кошевалиска О., Практичната настава на студентите во Република Македонија - Предизвици и перспективи на студентите од Правните факултети во Република Македонија, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, 2017 година;

Кратка научна евалуација

Монографијата насловена како „Практичната настава на студентите во Република Македонија - предизвици и перспективи на студентите од правните факултети“ е плод на повеќегодишна научно истражувачка работа на авторите на трудот. Монографијата е изработена во рамки на проектот насловен како „Кадровскиот капацитет, потребите и развојните потенцијали на малите и средни бизниси во Источниот регион, базирани на знаења“. Од истражувањата спроведени во рамки на проектот, авторите проучуваат повеќе аспекти на практичната настава, од кои како најсуштинските ги издвојуваат четири посебни глави на овој научно истражувачки труд.

Монографијата претставува издание во кое е содржана материја што се однесува на практичната настава во Република Македонија, со фокус на практичната настава на студентите од правните факултети. Содржината и структурата на монографијата е адаптирана на потребите на релевантните субјекти од јавниот и приватниот сектор, каде прашањето за практичната настава честопати е предмет на бројни теоретски дилемации и практични анализи. Ова првенствено се однесува на Универзитетите, каде прашањето за квалитетот на спроведувањето на практичната настава има битно значење, и суштински влијае врз нивото на квалитет на целокупниот наставно-образовен процес.

Тушевска Гавриловиќ Борка, Трговско право, универзитетски учебник, 2021 година;

Кратка научна евалуација

Учебникот со наслов „Трговско право“ претставува плод на повеќегодишна научноистражувачка работа на авторот. Содржински, системски, академски и методолошки, учебникот целосно ги задоволува потребите на универзитетски учебник и е во целосна функција на реализирање на наставно-научната програма на предметот трговско право што авторот и го предава на правниот факултет при УГД. Додадена вредност на учебникот претставува бројната и хетерогена практика од домашните и странските судови, кои ги запознава студентите со практичната димензија на оваа проблематика.

Тушевска Гавриловиќ Борка, Договорно право, универзитетски учебник, 2020 година.

Кратка научна евалуација

Учебникот со наслов „Договорно право“ исто така е плод на повеќегодишна научноистражувачка работа на авторот. Содржински, системски, академски и методолошки, учебникот целосно ги задоволува потребите на универзитетски учебник. Овој учебник е во функција на реализирање на наставната програма по договорно право. Материјалот, содржината целосно одговараат на потребите на програмата.

Проектни активности на кандидатот:

- Erasmus + project Jean Monnet Module EU Competition Law на покана на проектен тип од Правен факултет во Осјек.
- „Чувар на правата на потрошувачите“ – Зајакнување на капацитетите на граѓанските организации и медиумите за мониторинг, промоција и застапување на заштитата на потрошувачите Watchdog of Consumer Justice: Strengthening Capacities of CSOs and Media to Monitor, Promote and Advocate for Consumer Protection in North Macedonia), го спроведува Институтот за стратешки истражувања и едукација – ИСИЕ од Скопје во периодот декември 2019 – декември 2020 година.
- Учесник на проект: Migration and asylum policies systems (maps) Jean Monnet project University of Naples “L’Orientale” (2018 – 2021);
- Концептот на одржлив развој низ призмата на правото и политики, Nikodinovska Krstevska, Ana and Tusevska, Borcka and Kosevaliska, Olga and Ivanova, Elena and Todorova, Biljana and Sutova, Milica and Galeva, Jordanka and Doneva, Natasa and Zdraveva, Ana (2021).

Завршна евалуација на наставно-педагошката и научноистражувачката дејност

По основ на повеќегодишното познавање на кандидатката д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ, остварената соработка на полето на наставата, науката, научно и стручно остварените проектни активности, земајќи ги предвид остварените резултати во сите категории на рецензирање, настава, наука и стручно апликативна работа, истовремено земајќи го предвид реализираниот фонд на часови по предмети во областа на деловното право, на прв и на втор циклус, комисијата констатира дека кандидатката д-р Борка Тушевска од почетокот на академската, наставно-научната кариера, до денес, стекнала капацитети, вештини и компетенции да одговори на потребите кои ги наметнува звањето за кое конкурира на овој конкурс – редовен професор во областа на деловното право. Преку своите научни и стручни истражувања, публикувани резултати од бројни и хетерогени научни истражувања, кандидатката дава своевиден придонес во научната правна мисла од областа на деловното право. За истакнување е фактот што во рамките на својата наставно-педагошка дејност кандидатката дава придонес во едуцирањето и усовршувањето на студенти од други студиски програми на приватното, а во одредени сегменти, како надградба и на гранки од јавното право. Со тоа покажува капацитет на компетентен наставник. Стекнатото искуство и согледаните резултати од наставно-педагошката дејност, кандидатката го публикува во посебна „монографија“, како коавторство.

Во делот на научноистражувачката дејност, за истакнување е широкиот корпус на трудови од областа на деловното право, кои вклучуваат: трговско право, стечајно, конкурентско право, меѓународни трговски договори итн. Токму ова претставува додадена вредност на творечкиот опус на кандидатката, која не се задржува на само една област, туку темелно работи на сите овие посебни дисциплини кои влегуваат во областа на деловното право. Од презентираниите податоци во извештајот, заслужува внимание нејзиното учество на бројни конференции реализирани во земјата и во странство. Во творечкиот опус на кандидатката генерално влегуваат трудови од областа на деловното право, а за истакнување е и тоа што и во своите анализи кандидатката отвора повеќе системски прашања кои допираат и до други области. Автор е на два универзитетски учебници, кои претставуваат задолжителна литература за подготовка на материјалот по предметите на кои кандидатката е ангажирана од почетокот на нејзината кариера како помлад асистент. Во поглед на едуцирањето и усовршувањето на студентите, кандидатката има менторирано дипломски работи на повеќе од 30 студенти, магистрирано повеќе од 20 студенти. Како член на комисија за одбрана на дипломски и магистерски, таа има учествувано во повеќе од 50 комисији.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Во изборниот период, кандидатката д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ ги има реализирани следниве стручно-апликативни и организациски активности. Имено, од приложената документација се утврдува дека покрај својата научно-истражувачка дејност, таа активно ја гради и развива својата стручно апликативна дејност, а преку учество во различни комисији, универзитетски и факултетски тела, соодветно се развива и во делот на организационо-развојната дејност. Кандидатката во изборниот период, континуирано учествува во изработка на стручна анализа и извештај за состојбата на полето на јавните набавки во Република Северна Македонија, по основ на ангажман на Светска банка, за што има посебно признание од истата. Во дел од реализирани проектни активности, таа изработува стручни анализи и извештаи на темите на кои е проектот. За истакнување е изработката на 5 водичи кои претставуваат стручна анализа на полето на потрошувачкото право во Република Северна Македонија, а како дел од проектот „Чувар на правата на потрошувачите“ – Зајакнување на капацитетите на граѓанските организации и медиумите за мониторинг, промоција и застапување на заштитата на потрошувачите Watchdog of Consumer Justice: Strengthening Capacities of CSOs and Media to Monitor, Promote and Advocate for Consumer Protection in North Macedonia), го спроведува Институтот за стратешки истражувања и едукација – ИСИЕ од Скопје во периодот декември 2019 – декември 2020 година.

Кандидатката учествува во повеќе факултетски и универзитетски комисији, а за истакнување е нејзиниот избор за сенатор, член на Универзитетската комисија за спроведување на самовалуација, во два мандата, учествува во изработката на програмите за акредитација од областа на деловното право и тоа во рамки на прв, втор и трет циклус. Кандидатката има искуство и со концептот на „доживотно учење“, и тоа како раководител на центарот за доживотно учење при УГД. Кандидатката е рецензент на повеќе научни и стручни публикации, а истовремено е рецензент на кандидати по конкурс за избор во асистент во звање, и тоа од областа на деловното право, а како трет член и во областа на граѓанското право.

Се прикажуваат активностите кои се составен дел на табелите во Правилникот.

Активностите во табелата се бодирани согласно со Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Активностите се поделени во трите законски категории, кои се предвидени и во правилникот: (НО) +(НИ) +(САОР). Во табелата поените во наставно образовната дејност се базираат на ангажманот на кандидатката во рамките на прв и втор циклус, и како вонреден професор 40 поени. Во научно истражувачката дејност, претставени се првенствено 6 научни трудови, кои се законски минимум за избор во звање, и услов согласно правилникот. Понатаму, бодувани се сите други научни трудови, согласно поените предвидени во правилникот, водејќи сметка за тоа дали авторот е прв, втор или трет автор во коавторството. Бодувањето на поените во делот на трудови од зборници објавени од конференции, е согласно правилникот, водејќи сметка дали трудот, или активноста што се бодува е во списание регистрирано во базата на СЦИ/ЦА/останати. Поените од учебници, книги, монографија и дел од книга, е согласно правилникот, а истите се објавени во е-библиотека и е-базата на трудови на УГД, како отворена база на Универзитетот. Поените кои се предвидени во делот на стручно-апликативната дејност се доделени согласно правилникот, а на база на одлуките со кои кандидатката е избрана од надлежното тела на факултетот или Универзитетот.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Во согласност со Законот за високо образование на Република Северна Македонија и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ ги има поднесено сите потребни документи кои се наведени во распишаниот конкурс од 29 април 2022 година од страна на Универзитетот за 1 извршител на областа деловно право и истите се правно важечки согласно со важечкото релевантно законодавство во Република Северна Македонија.

На база на приложените документи од страна на кандидатката, а и по основ на оствареното наставно, научно, стручно, апликативно и организациско творештво, кандидатката има богата наставно-образовна дејност на првиот и вториот циклуси студии на Правниот факултет при УГД, била ментор на повеќе дипломски и магистерски трудови одбранети на Правниот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип и во текот на изборниот период предавала предмети кои се од областа на деловното право, односно трговско право, стечајно право, конкурентско право, меѓународни трговски договори итн.

Кандидатката за избор во редовен професор конкурира со два универзитети учебника, со една монографија, две книги, и едно поглавје од книга. Истовремено, кандидатката конкурира со 14 трудови кои претставуваат научни публикации во смисла на толкувањето на Законот за високо образование. Кандидатката конкурира со трудови објавени во меѓународни научни списанија и трудови објавени во зборници од меѓународни научни конференции. По основ на бодувањето од правилникот на УГД, таа ги остварува потребните поени од сите три предвидени категории на бодување.

Исто така, кандидатката има активности како истражувач во научноистражувачки проекти. Покрај тоа, кандидатката има богата стручно-апликативна и организациско-развојна дејност. Дава голем придонес во развојот на Универзитетот преку нејзините активности како раководител на Центарот за доживотно учење, член на комисијата за спроведување на самовалуација на Универзитетот, изработка на елаборати, член на стручни тела и други стручни комисии. Од приложените активности може да се заклучи дека кандидатот има 249.5 бодови, во согласност со табелата за бодирање на активностите од правилникот на УГД. Има богата научноистражувачка и наставно - образовна активност како вонреден професор во областа на деловното право и значајна стручно-апликативна и организациско-развојна активност.

Имено, станува збор за кандидатка со високи научни, наставни и стручни капацитети, која има дадено голем придонес во развојот на деловното право.

Рецензентската комисија има чест да му предложи на Наставно- научниот совет на Правен факултет при УГД, да го усвои нашиот предлог, кандидатката вонреден професор д-р Борка Тушевска-Гавриловиќ да ја избере во наставно-научно звање редовен професор на областа деловно право.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Горан Коевски, редовен професор, претседател, с.р.
Д-р Александар Климовски, редовен професор, член, с.р.
Д-р Војо Беловски, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1.	Избор во звање вонреден професор					40 поени
	ВКУПНО					40 поени
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				Вкупно
		Во земјата		Во странство		
		број	поени	број	поени	
1.	Монографија или научна книга *под реден број 19 од публикуваните трудови во изборниот период	1	10			10
2.	Дел од монографија или научна книга *под реден број 17 од публикуваните трудови во изборниот период	1	6			6
3.	Научен труд објавен во списание со ИФ (прв автор, втор автор, останати автори)					
4.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) *во 7 трудови (под реден број 1,2,3,5,7,11,15) кандидатката е втор автор, а во три труда, кандидатката е прв автор (под реден број 4,10,12) од публикуваните трудови во изборниот период	7	6 (бодување за втор автор) 9 (бодување за прв автор)			42 27 69
5.	Трудови со оригинални научни резултати објавени во зборник на трудови на научен собир (*трудовите се објавени под реден број 6,8,9,13,14 од публикуваните трудови во изборниот период	5	2			10
6.	Пленарно предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт, учество на ликовна изложба					
7.	Секциско предавање на научен собир, музички настап на официјален концерт *реден број 22 од активностите во периодот на избор	1	2			2
8.	Одржано предавање по покана од научна институција, музички настап на официјален концерт					

9.	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт во земјава и во странство			1	1.5	1.5
10.	Одбрана на докторска теза	1	8			8
11.	Одбранет постдокторски труд или одбранета специјализација					
12.	Одбранета магистерска работа	1	4			4
13.	Раководител на научен проект					
14.	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	1	2	2	3	8
15.	Уредник на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)	1	1			1
16.	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати)	1	1			1
17.	Уредник на зборник на трудови					
18.	Уредник на зборник на трудови од научен собир, фестивал					
19.	Претседател на организациски или научен одбор на научен собир, фестивал					
20.	Член на организациски или научен одбор на научен собир, фестивал	1	1	1	2	3
21.	Основач на научна лабораторија					
22.	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања, сценско-музички награди					
23.	Студиски престој во странство					
24.	Рецензент на научен труд (СЦИ/ЦА/останати)	20	1			20
25.	Рецензент на научен проект					
26.	Самостојно ликовно претставување (ликовна изложба)					
27.	Учество во ликовна колонија/симпозиум со ликовно дело					
28.	Монументално ликовно дело					
	ВКУПНО					143.5
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
1.	Книга/учебник *реден број 18, 20 и 21 од публикуваните во изборниот период	3	10			30
2.	Поглавје од книга					
3.	Речник					
4.	Стручна монографија					
5.	Труд во стручно-научно популарно списание					
6.	Труд објавен во зборник од трудови на стручен собир					
7.	Пленарно предавање на стручен собир					
8.	Учество на стручен собир со реферат (постер/усно)					

9.	Уредник на стручно списание					
10.	Член на уредувачки одбор на стручно списание					
11.	Уредник на зборник на трудови на стручен собир					
12.	Претседател на организациски или програмски одбор на стручен собир					
13.	Учесник на научен проект (максимум во три проекта)					
14.	Стручни награди и признанија			1	8	8
15.	Раководител на катедра, оддел, центар	2	3			6
16.	Член на Универзитетски или владини тела	2	5			10
17.	Член на факултетски орган или комисија	2	2			4
18.	Класен раководител, согласно Кредит - трансфер системот - ЕКТС (за четири години)	2	4			8
	ВКУПНО					66
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					249.5